

PROKURORŲ ETIKOS KOMISIJA

IŠVADA DĖL PROKURORĖS D. K. VEIKSMŲ

2016 m. gruodžio 14 d. Nr. 1.6-22

Vilnius

Prokurorų etikos komisija (toliau – Komisija) 2016-11-25 posėdyje, dalyvaujant Komisijos nariams Alvydui Benošiui, Martynui Jovaišai (Komisijos pirmininkui), Renaldai Kučinskaitei, Antanui Stepučinskui, Gintautui Valickui, Irmai Zaikienei, sekretoriaujant Godai Liepai, išnagrinėjusi Šiaulių apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro K. Š. kreipimąsi dėl prokurorės D. K. veiksmų,

n u s t a t ė:

2016-10-19 priimtas nagrinėti Šiaulių apygardos prokuratūros vyriausiojo prokuroro K. Š. kreipimasis dėl prokuroro galimai padaryto pažeidimo (Nr. 17.1-12063). Šiame kreipimesi apygardos vyriausiasis prokuroras nurodė, kad buvo gautas A. K. 2016-10-06 paaiškinimas dėl prokurorės D. K. galimai padaryto Lietuvos Respublikos prokurorų etikos kodekso (toliau – Prokurorų etikos kodeksas) pažeidimo. Iš 2016-10-06 paaiškinimo turinio matyti, jog prokurorė D. K. pakeltu tonu, šiurkščiai kalbėjo su pareiškėju A. K., išreiškė išankstinę nuomonę apie ikiteisminio tyrimo baigtį. Pareiškėju A. K. nurodytos aplinkybės leidžia manyti, jog prokurorė D. K. galimai nesilaikė Prokurorų etikos kodekse numatytų principų ir savo elgesiu pažemino prokuroro vardą.

2016-10-06 paaiškiniame (Nr. AP5-3358) A. K. nurodo, kad 2016-09-21 atvyko į prokuratūrą, norėdamas gauti procesinius dokumentus. Buvo nukreiptas pas prokurorę D. K. Vos jam atidarius kabineto duris ir nurodžius atvykimo tikslą, prokurorė D. K. iš karto užsipuolė sakydama: „Ką jūs čia pametėt? Ko ieškot? Ko nesupratot?“ Dėl prokurorės pakelto tono jis buvo išmuštas iš vėžių. Vėliau prokurorė pareiškė, kad nepaisant jų pastangų tyrimo rezultatas bus toks pats, tai yra byla nepasieks teismo. Prokurorė taip pat pareiškė, kad jo tėvas vis tiek būtų miręs, tvirtino, kad jis tikrai neiškrito iš lovos, nes buvo pririštas. Prokurorė kalbėjo šiurkščiai. Jis jautė spaudimą tyrimo nebetęsti. Prašo įvertinti, ar toks prokurorės elgesys etiškas.

Komisijai nagrinėjant kreipimąsi buvo gauti A. K. ir prokurorės D. K. paaiškinimai. 2016-11-25 vykusiame Komisijos posėdyje prokurorė D. K. nepageidavo dalyvauti.

Atsakydamas į 2016-10-28 raštą Nr. 17.2-11899 A. K. informavo, kad jo ir prokurorės D. K. pokalbio niekas negirdėjo, bent jau taip jis mano.

2016-10-31 paaiškinime prokurorė D. K. nurodė, kad kontroliavo ikiteisminį tyrimą dėl K. K. mirties fakto. 2016-07-28 priėmė sprendimą šį ikiteisminį tyrimą nutraukti, nes nebuvo padaryta veika, turinti nusikaltimo ar baudžiamojo nusižengimo požymių. Aukštesniojo prokuroro sprendimu nutarimas nutraukti ikiteisminį tyrimą buvo panaikintas ir ikiteisminis tyrimas atnaujintas. I. K., D. K. ir A. K. kreipėsi, prašydami pripažinti juos nukentėjusiais ir leisti susipažinti su ikiteisminio tyrimo medžiaga. Jų prašymas buvo patenkintas. Tikslios datos nepamena, bet darbo metu į kabinetą įėjo vyras, kuris neprisistatė. Kaip vėliau paaiškėjo, tai buvo A. K. Jis pareikalavo atsakymo. Ji paprašė jo pristatyti ir paaiškinti, kokio atsakymo reikalaujama. A. K. paaiškino, kad jo prašymas patenkintas ir išsiųstas atsakymas. Patikslino, kad pareiškėjas susisiektų su tyrėja ir suderintų laiką dėl susipažinimo su ikiteisminio tyrimo medžiaga. Apie tai, koks byloje bus priimtas sprendimas, A. K. neklausė ir apie tai kalbos nebuvo. Mano, kad A. K. savo skunduose pateikia nutarime nutraukti ikiteisminį tyrimą išsakytą poziciją. Viso bendravimo metu jos tonas buvo ramus, ji nepasakė nei vieno šurkštaus ar įžeidžiamo žodžio.

Prie paaiškinimo prokurorė D. K. pridėjo Šiaulių apylinkės teismo 2016-10-07 nutartį, kuria atmetas nukentėjusiųjų D. K. ir A. K. prašymas ikiteisminiame tyrime nušalinti prokurorę D. K. Teismo nutartyje nurodyta, kad ikiteisminio tyrimo metu imtasi visų reikiamų priemonių, siekiant nustatyti K. K. mirties priežastį. Iš ikiteisminio tyrimo medžiagos nematyti jokių duomenų, kad organizuodama ikiteisminį tyrimą prokurorė D. K. turėjo išankstinę nuomonę dėl ikiteisminio tyrimo baigties, kad ikiteisminis tyrimas vyksta tendencingai bei išskirtinai. Taip pat nėra jokio pagrindo teigti, kad atliekant minėtą tyrimą kuriai nors proceso šaliai būtų reiškiamas priešiškus ar palankumas, kad prokurorė D. K. asmeniškai pažintų nors vieną proceso šalį ir dėl to būtų suinteresuota ikiteisminio tyrimo baigtimi bei šališka. Teismas konstatavo, kad nėra jokio pagrindo tenkinti nukentėjusiųjų D. K. ir A. K. skundą ir nušalinti prokurorę D. K. nuo ikiteisminio tyrimo.

Komisija vertina, kad tyrimo metu duomenų, pagrindžiančių A. K. 2016-10-06 paaiškinime cituojamus prokurorės D. K. žodžius, kurie, pareiškėjo teigimu, buvo pasakyti šurkščiai, pakeltu tonu, galimai pažeidžiant prokuroro etiką, nenustatyta. Vien A. K. pareiškime nurodytų duomenų, nesant galimybės jų papildyti ar patvirtinti duomenimis iš kitų informacijos šaltinių, Komisijos vertinimu, nepakanka konstatuoti, kad prokurorės D. K. elgesys su pareiškėju buvo netinkamas (nepagarbus) ir pažeidžiantis Prokurorų etikos kodekso reikalavimus. Taip pat Komisija pažymi, kad prokuroras, bendraudamas su proceso šalimis bei su kitais asmenimis, turi atsižvelgti į tai, kad visais atvejais jis privalo užtikrinti prokurorų etikos principų laikymąsi, turi veikti dalykiškai ir profesionaliai, nemenkindamas kitų asmenų, savo profesijos, turi elgtis korektiškai ir mandagiai.

Remdamasi tuo, kas išdėstyta, ir vadovaudamasi Lietuvos Respublikos prokuratūros įstatymo 41 straipsnio 3 dalimi, Prokurorų etikos komisijos nuostatų, patvirtintų Lietuvos Respublikos generalinio prokuroro 2012 m. sausio 9 d. įsakymu Nr. I-16 „Dėl Prokurorų etikos komisijos nuostatų patvirtinimo“, 43.1 papunkčiu,

Komisija k o n s t a t u o j a,

kad prokurore D. K. nepadare įstatymo pažeidimo, tarnybinio nusižengimo, prokuroro vardą žeminančio poelgio ar kito Prokurorų etikos kodekso pažeidimo.

Komisijos pirmininkas

Martynas Jovaiša